

Praha 6. 6. 2012

18

Činnost logopedických pracovišť v ČR v roce 2011

Activity of Speech and Language Therapy in the Czech Republic in 2011

Souhrn

Za rok 2011 odevzdalo statistické výkazy o své činnosti 338 pracovišť logopedie. Nejčastější poruchou u osob ve věku 0–18 let byla ve 49 % dyslálie, vada výslovnosti hlásek. U osob starších 19ti let byla nejčastější poruchou afázie, ztráta schopnosti řeči, a to v necelých 48 %. Počet konzultací na logopedických pracovištích vzrostl od roku 2007 o 15,7 % na 1 005 936 konzultací.

Summary

Totally 338 consultation rooms of speech and language therapy handed over the respective statistical records for the year 2011. Dyslalia, pronunciation or articulation disorder, was the most frequent disorder among persons in the age group 0 to 18 years with 49 % cases. Aphasia, loss of previously acquired ability to speak, occurred with 48 % cases among persons above nineteen years old as the most frequent disorder. The number of consultations have increased since 2007 by 15,7 % amounting to 1 005 936 consultations.

Zdrojem dat pro tuto Aktuální informaci je Roční statistický výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor logopedie, který je zahrnut do Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví. Výkaz vyplňují samostatně všechna logopedická pracoviště včetně ambulantních částí nemocnic, bez ohledu na jejich zřizovatele.

V roce 2011 se počet samostatných logopedických pracovišť, které odevzdaly statistický výkaz z oboru logopedie, zvýšil na 338, což byla téměř všechna z registrovaných 339 pracovišť. V roce 2010 byly k dispozici výkazy od 325 zařízení a v roce 2009 od 320 pracovišť. Zvýšil se také počet klinických logopedů a logopedů ve fyzických osobách, ze 462 v roce 2010 na 490 v roce 2011, i v přepočtených počtech (393,27 oproti 379,98 v předešlém roce).

Oproti roku 2010 se o téměř 37 tisíc zvýšil počet ošetření-vyšetření (dále jen konzultací) u klinického logopeda/logopeda. Celkový počet konzultací činil více než 1 006 tisíc oproti 969 tisíc v roce 2010. Na 1 průměrný roční úvazek klinického logopeda připadalo v tomto roce 2 558 konzultací. Nejvíce konzultací na 1 klinického logopeda/logopeda vykazovaly kraje Jihomoravský (3 118) a Plzeňský (3 108). Naopak nejmenší počet návštěv na klinického logopeda/logopeda byl zaznamenán v Královéhradeckém a Libereckém kraji (2 053 resp. 2 059).

Na tisíc obyvatel připadalo ve sledovaném roce v České republice 13,1 léčených osob. Obdobný ukazatel za rok 2010 činil 12,3 osob a za rok 2009 to bylo 13,4 osob.

Z celkového počtu poruch léčených na logopedických pracovištích v roce 2010 (138 tisíc) bylo 91 % u pacientů do věku 18 let a pouze 9 % připadlo na populaci starší 19ti let.

Pacienti ve věku 0–18 let byli léčeni převážně s dyslalií (49 %), což je vada řeči, jejíž podstatou je porucha artikulace nebo vypouštění některých hlásek; hlásky jsou vyslovovány chybně nebo jsou nahrazovány jinými hláskami. Následovali pacienti s opožděným vývojem řeči (23 %) a pacienti s dysfázií - poruchou schopnosti mluvit (14 %).

Pacienti starší 19ti let byli léčeni převážně s afázií (48 %), což je narušení již vyvinuté schopnosti porozumění a produkce řeči; vzniká po organickém poškození zpravidla levé mozkové hemisféry, kde je centrum řeči. Nejčastější příčinou jsou cévní mozkové příhody, úrazy hlavy, nádory mozku nebo degenerativní onemocnění. Dále to byli pacienti s dysartrií - poruchou výslovnosti, artikulace (18 %) a pacienti léčení s dyslalií (viz výše, 9 %).

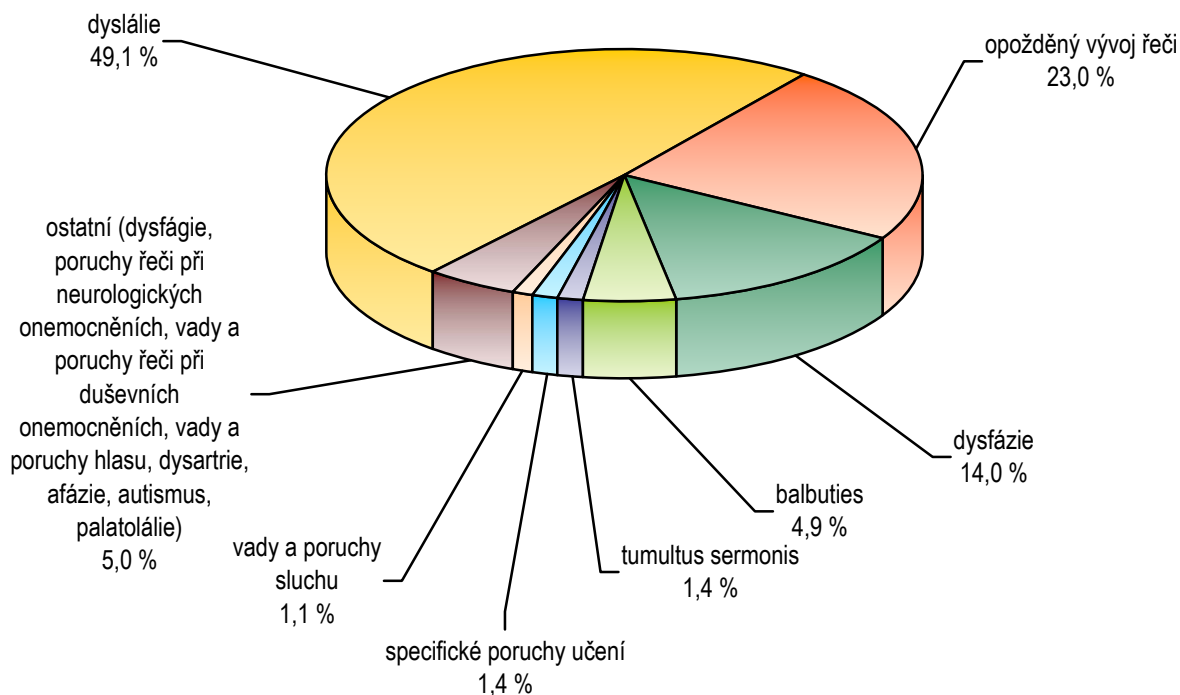
Výše zmíněný mírný nárůst počtu konzultací a vyšetření u logopedických pracovišť může souviset s větší dostupností logopedické péče, viz počty klinických logopedů a logopedů a počty zpravodajských jednotek oboru logopedie. Obdobný nárůst u počtů pacientů se nedostavil.

Vypracoval: Ing. Ivan Popovič

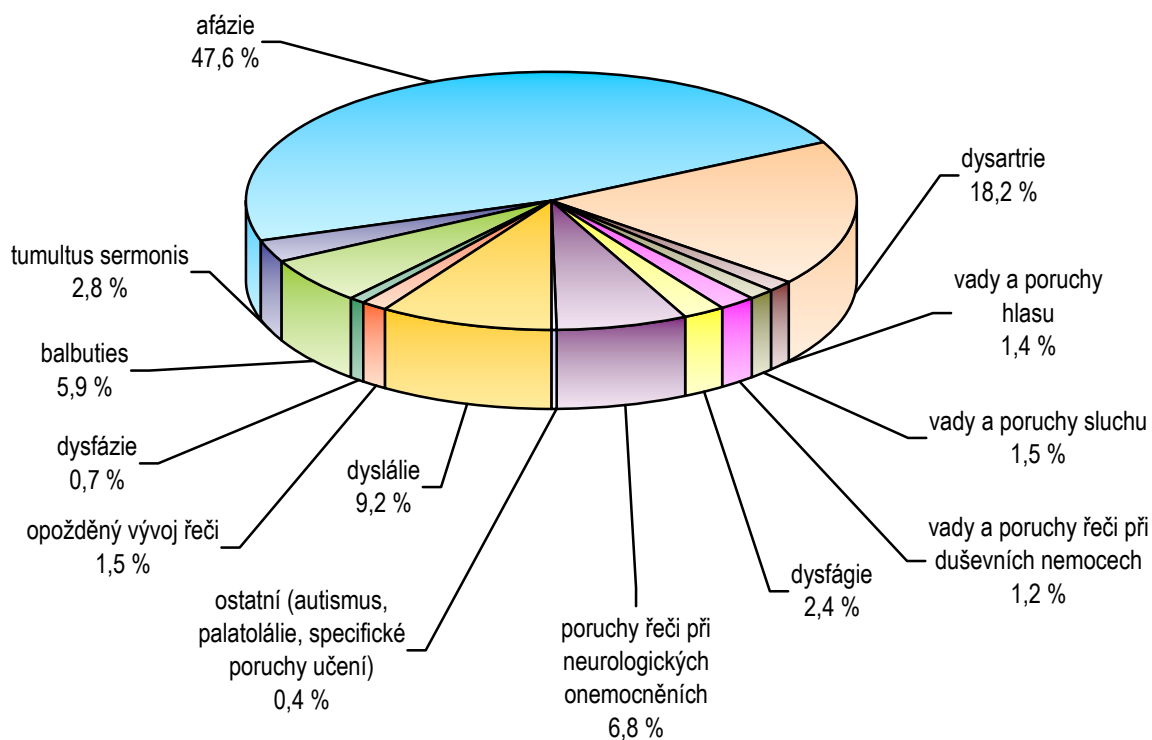
Činnost logopedických pracovišť v roce 2011

Území, kraj	Kliničtí logopedi a logopedi (průměrný roční přepočtený počet)	Počet konzultací klinických logopedů/ logopedů		Počet léčených osob ve sledovaném roce		
		celkem	na 1 průměrný roční úvazek klinického logopeda/ logopeda	celkem	na 1 průměrný roční úvazek klinického logopeda/ logopeda	na 1 000 obyvatel
Hl. m. Praha	67,18	154 750	2 304	22 842	340	18,46
Středočeský	41,78	117 186	2 805	16 892	404	13,27
Jihočeský	24,35	53 148	2 183	8 908	366	14,01
Plzeňský	14,31	44 473	3 108	6 503	454	11,38
Karlovarský	8,19	20 967	2 560	3 084	377	10,16
Ústecký	21,25	48 448	2 280	7 738	364	9,34
Liberecký	11,29	23 247	2 059	3 707	328	8,46
Královéhradecký	22,56	46 305	2 053	6 981	309	12,60
Pardubický	17,27	44 194	2 559	5 407	313	10,47
Vysočina	12,90	38 158	2 958	5 343	414	10,44
Jihomoravský	50,52	157 516	3 118	18 848	373	16,19
Olomoucký	33,77	73 886	2 188	8 623	255	13,50
Zlínský	15,25	42 525	2 789	5 828	382	9,89
Moravskoslezský	52,65	141 133	2 681	17 298	329	14,03
ČR	393,27	1 005 936	2 558	138 002	351	13,15

Léčení pacienti pro vybranou poruchu ve věku 0–18 let, v roce 2011

Léčení pacienti pro vybranou poruchu ve věku 19 let a více, v roce 2011

Vývoj počtu léčených pacientů u vybraných diagnóz v logopedické péči za roky 2009–2011

Diagnóza / léčení pacienti	2009			2010			2011		
	pacienti do 18 let	pacienti 19 +	celkem	pacienti do 18 let	pacienti 19 +	celkem	pacienti do 18 let	pacienti 19 +	celkem
Dyslálie	54 778	1 579	56 357	58 422	1 078	59 500	61 138	1 126	62 264
Dysfázie	16 045	751	16 796	15 854	79	15 933	17 454	87	17 541
Balbuties	7 499	494	7 993	6 080	687	6 767	6 045	719	6 764
Palatolálie	679	35	714	704	20	724	875	20	895
Afázie	141	4 908	5 049	120	5 114	5 234	168	5 832	6 000
Dysartrie	903	1 446	2 349	1 139	1 998	3 137	1 144	2 229	3 373
Vady a poruchy hlasu	492	129	621	573	107	680	676	173	849
Vady a poruchy sluchu	1 388	193	1 581	1 205	125	1 330	1 417	182	1 599
Ostatní výše neuvezené diagnózy	45 382	2 779	48 161	33 185	1 266	34 451	35 523	1 896	37 419
Celkem	127 307	12 314	139 621	117 282	10 474	127 756	124 440	12 264	136 704

Činnost logopedických pracovišť - shrnutí za roky 2007–2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Počet léčených osob celkem	130 639	133 245	140 239	128 941	138 002
Počet léčených osob na 1000 obyv. ČR	12,7	12,8	13,4	12,3	13,1
Počty vyšetření / konzultací na logopedických pracovištích celkem	869 435	878 543	920 206	969 122	1 005 936
Kliničtí logopedi / logopedi ¹⁾ přepočtené počty	333,97	332,80	355,78	379,98	393,27
Počet odevzdaných výkazů od logopedických pracovišť	308	308	320	325	338

¹⁾ Kategorie nazvána ve statistickém výkazu v letech 2007–2008 "kliničtí logopedi", od roku 2009 "kliničtí logopedi a logopedi"